

IPEKÇİ'Yİ ANARKEN

10 yıl oldu. Abdi İpekçi'yi gene bir "1 Şubat" günü, alçakça bir saldırı sonucu kaybettiğimizde, yıl, 1979'du.

İpekçi, bu gazetenin mimarıydı. Başyazarıydı. Genel Yayın Yönetmeni'ydi. Milliyet'in bugün hiç sapmaksızın bağlı olmakla gurur duyduğu yayın ilkelerinin yerleşmesi ve gelişmesi, en başta onun katkılarının eseridir.

Her yıl olduğu gibi onu rahmetle, sevgiyle, saygıyla anarken, 10 yıl önce işlenen menfur cinayetin hâlâ aydınlatılmamış olmasını da, acı bir gerçek olarak hatırlıyoruz. Aydınlatılmaması bir yana.. "Aydınlatılabilmesi" yolunda ciddi bir çabanın işareti de, devletin ilgili servislerinde yoktur.

Aslında bu, geçmiş dönemdeki birçok terör eylemi için de böyledir. Bazı cinayetlerin failleri meçhul kalmıştır. Bazılarının failleri yakalanmış, mahkûm olmuş, ama olayın nedenleri ve uzantıları karanlıkta kalmıştır.

Evet.. Mahkeme kararıyla da saptandı. Abdi İpekçi'nin öldürülmesinin birinci derecedeki faili, Mehmet Ali Ağca'dır. Ancak Ağca'nın hapisaneden ve Türkiye'den kaçırılış şeklinin de gösterdiği gibi, olay onunla başlayıp onunla bitmiyor.. Sadece o kaçırma olaylarının içinde, bir zincirin halkaları gibi birbirini izleyen bir sürü ilişki var..

Evet.. Ağca hakkında, Papa suikastından sonraki soruşturmalar sırasında, İtalyan savcılar ve yargıçları da hâlâ bir mesafe alamadılar.. Uluslararası alandaki polis ve hukuk katkılarında rağmen, o soruşturmalar ve duruşmalar da, bir sürü çelişkili iddia arasında gelip geçti. Ancak o da, akıllarda kalmış soru işaretlerinin peşinin bırakılması için bir neden değil..

Dünyanın pek çok yerinde de öyledir: Olaylar vardır: Soruşturulması yıllar sürer.. Fazla bir mesafe alınamaz.. Bir noktaya kadar gelinir.. Tıkanılır.. Ama o tıkanıklığı açmak için —bazen gene yıllar boyunca— uğraşmaya devam eden mekanizmalar vardır.. Ne kadar zaman geçerse geçsin, kesin sonuca bağlanmamış dosyalar, masalarından kaldırılıp rafa konulmaz. Son örneği Palme cinayeti.. Soruşturması üç yıl süreyle hiç arkası bırakılmaksızın sürdürülüyor.. Daha bir üç yıl, altı yıl, on yıl geçse de, belli ki, sürdürülecek.

Kaldı ki, İpekçi'nin öldürülmesi olayına Milliyet'in rahmetli yazarı Örsan Öymen'le Cumhuriyet yazarı Uğur Mumcu yıllarını verdiler.. Türkiye'de, İtalya'da, Almanya'da, İsviçre'de, Fransa'da, İspanya'da uzun araştırmalar yaptılar. Bunları yayınladılar.. Ağca konusuyla ilgili pek çok karmaşık ilişkiyi gün ışığına çıkardılar.

Ama gazetecilik olanakları belirli bir sınıra kadar gelir, dayanır. Gerisi emniyet kadrolarının, savcılık kadrolarının ve onların amiri durumundaki İçişleri Bakanlığı'nın, Adalet Bakanlığı'nın görevidir.

Abdi İpekçi'nin ölümününün 10'uncu yıldönümünde, bu düşüncemizi dile getirirken, bunun sadece İpekçi cinayeti için değil, karanlıkta kalmış bütün olaylar için de geçerli olduğunu belirtmek isteriz.. Son 10-12 yıl içinde —Başbakan Özal'a suikast olayı da dahil— daha pek çok örneği var: Sonuca bağlanmamış dosyalar, rafları doldurdukça dolduruyor.

Onları teker teker ele alıp aydınlatılmamış bölümlerinin peşini, ne kadar zaman geçerse geçsin bırakmıyacak şekilde kurulmuş mekanizmalara, devletimizin ihtiyacı büyüktür. Emniyet ve adalet örgütlerimizin vatan-daşa vereceği güven, biraz da onların işlemesine ve işlediğinin bilinmesine bağlıdır.

1.2.89

ALHAN ÖYMEN

